

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

Faculty of Humanities

मानवविज्ञान विद्याशाखा

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार -(NEP)

Syllabus / अभ्यासक्रम

Three Years- Six Semesters Bachelor's Degree Programme

Degree of Bachelor of Arts

Sanskrit Language

Generic / Open Elective Course -A - Second Language/MIL - Sanskrit

B. A. Semester-I

1. Course code: 659261 (Theory-1) अभ्यासपत्रिका 1- व्यवस्थापनसूत्राणि
2. Course code: 659262 (Theory-2) अभ्यासपत्रिका 2 संस्कृत नीतिकथा
(हितोपदेशः मित्रलाभः)

B. A. Semester-II

1. Course code: 659263 (Theory-3) अभ्यासपत्रिका 3 भारतीय स्वयंशिक्षा
पद्धती
2. Course code: 659264 (Theory-4) अभ्यासपत्रिका 4 संस्कृत नीतिकथा
(हितोपदेशः सुहृद्भेदप्रकरणम्)

Effective from Academic year -2024-25

संस्कृत भाषा अभ्यास मंडळ

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
New Education Policy-2020
Faculty- Humanities
(Three / Four Years **Bachelor's Degree** Programme)

संस्कृत अभ्यास मंडळ
Programme – B A (Sanskrit)
Syllabus- B A Part I – Sem I -G/OE -A
Vertical-c

Generic / Open Elective Course -A - Second Language/MIL - Sanskrit

Course code: 659261

Title- (Theory-1) अभ्यासपत्रिका 1

व्यवस्थापनसूत्राणि

Semester	Course code	Course name	Credit	Teaching hours	Exam Duration	Max External marks	Internal marks	Total
1	659261	व्यवस्थापनसूत्राणि	2	2	2 hr.	30	20	50

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	- हेन्री फेओल यांच्या व्यवस्थापन सूत्राचा परिचय करून देणे. - व्यवस्थापन शास्त्राचे जीवनातील महत्त्व स्पष्ट करणे. - व्यवस्थापनाच्या सर्व सूत्रांचा सांगोपांग अभ्यास करणे. - व्यवस्थापन सूत्रातील पैलूंचा भारतीय संस्कृतीच्या अंगाने विचार करणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	- हेन्री फेओल यांच्या व्यवस्थापन सूत्राचा परिचय होईल. - व्यवस्थापन शास्त्राचे जीवनातील महत्त्व स्पष्ट होईल. - व्यवस्थापनाच्या सर्व सूत्रांचा सांगोपांग अभ्यास होईल. - व्यवस्थापन सूत्रातील पैलूंचा भारतीय संस्कृतीच्या अंगाने विचार करता येईल.

Unit	Content	Workload Allotted	Weightage of marks allotted
Unit I	घटक 1 1. व्यवस्थापन सूत्र प्रस्तावना सूत्र १) कार्यविभाजनम् ।	7 Hr	7 Marks

	२) अधिकारः दायित्वं च । ३) अनुशासनम् ।		
Unit II	घटक 2 सूत्र ४) आदेश एकवाक्यता । ५) ध्येय एकवाक्यता । ६) सामुहिकहितम् । ७) पारिश्रमिकम् ।	8 Hr	8 Marks
Unit III	घटक 3 सूत्र ८) केंद्रीकरणम् ९) श्रेणिशृङ्खला १०) क्रमबद्धता ११) समानता	8 Hr	8 Marks
Unit IV	घटक 4 सूत्र १२) स्थैर्यम् १३) आरम्भप्रेरणा १४) सङ्गभावना	7 Hr	7 Marks
Text Books	1. व्यवस्थापनसूत्राणि - डॉ. स्वानंद गजानन पुंड व प्राचार्य डॉ. प्रसाद अरुण खानझोडे पिंपळापुरे बुक डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर		
Model Questions	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - एकूण गुण 50		
	प्रश्न 1 घटक 1 व 2 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 2 घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 3 घटक 1 ते 4 वर आधारित लघुत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	06 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन – घटकावर आधारित बहुपर्यायी 20 प्रश्नांची घटकचाचणी		20 गुण

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
New Education Policy-2020
Faculty -Humanities
(Three / Four Years **Bachelor's Degree** Programme)

संस्कृत अभ्यास मंडळ
Programme – B A (Sanskrit)
Syllabus- B A Part I – Sem I Sem I -G/OE -B
Vertical-c

Generic / Open Elective Course- **B** - Second Language/MIL – Sanskrit

Course code: 659262

Title- (Theory-2) अभ्यासपत्रिका 2

संस्कृत नीतिकथा (हितोपदेश: मित्रलाभः)

Semester	Course code	Course name	Credit	Teaching hours	Exam Duration	Max marks	Internal marks	Total
1	659262	संस्कृत नीतिकथा (हितोपदेशः मित्रलाभः)	2	2	2 hr.	30	20	50

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व पटवून देणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे ज्ञान होईल. 3. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व आत्मसात करता येईल.

Unit	Content	Workload Allotted	Weightage of marks allotted
Unit I	1. वृद्धव्याघ्र-लुब्धविप्र कथा 2. मृग-शृगाल कथा	7 Hr	7 Marks

Unit II	3. जरद्व-बिडाल कथा 4. मूषक-परिव्राजक कथा	8 Hr	8 Marks
Unit III	5. लीलावती-वणिक्पुत्र-कथा 6. सञ्जयशीलजम्बुक कथा	8 Hr	8 Marks
Unit IV	7. राजपुत्रवणिग्वधू कथा 8. हस्तिधूर्तशृगाल कथा	7 Hr	7 Marks
Text Books	हितोपदेशः – चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी		
Model Questions	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - एकूण गुण 50		
	प्रश्न 1 घटक 1 व 2 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 2 घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 3 घटक 1 ते 4 वर आधारित लघुत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	06 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन – घटकावर आधारित बहुपर्यायी 20 प्रश्नांची घटकचाचणी		20 गुण

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
New Education Policy-2020
Faculty - Humanities
(Three / Four Years **Bachelor's Degree Programme**)

संस्कृत अभ्यास मंडळ
Programme – B A (Sanskrit)
Syllabus- B A Part I –Sem II - G/OE -A
Vertical- c
Course code: 659263

Generic / Open Elective Course -A Second Language/MIL - Sanskrit

Title- अभ्यासपत्रिका 3 भारतीय स्वयंशिक्षा पद्धती

Level	Semester	Course code	Course name	Credit	Teaching hours	Exam Duration	Max Emarks	Internal marks	Total
4.5	2	659263	भारतीय स्वयंशिक्षा पद्धती	2	2	2 hr.	30	20	50

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1. भारतीय पुराण साहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करणे. 2. प्राचीन भारतीय संवादांचे स्वरूप अवगत करून देणे. 3. प्राचीन भारतीय शिक्षाप्रणालीचे स्वरूप अवगत करून देणे. 4. प्राचीन भारतीय स्वयंशिक्षाप्रणालीचे स्वरूप व महत्त्व अवगत करून देणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. भारतीय पुराण साहित्याचे स्वरूप स्पष्ट होईल. 2. प्राचीन भारतीय संवादांचे स्वरूप अवगत होईल. 3. प्राचीन भारतीय शिक्षाप्रणालीचे स्वरूप अवगत होईल. 4. प्राचीन भारतीय स्वयंशिक्षाप्रणालीचे स्वरूप व महत्त्व अवगत होईल.

Unit	Content	Workload Allotted	Weightage of marks allotted
Unit I	घटक 1 १) श्रीमद्भागवत पुराण परिचय, एकादश स्कंध परिचय, श्रीकृष्ण जीवन चरित्र परिचय, श्रीकृष्ण उद्धव संवाद.	7 Hr	7 Marks

	२) श्रीकृष्णांच्याद्वारे उद्धवाला श्री अवधूत यदु संवादाचे कथन. अवधूतांची आनंद अवस्था. महाराज यदुंचे अवधूत वंदन, अवधूत गुणगौरव, महाराज यदुंची संसार अनल संतप्त अवस्था. श्रीयदूंचे प्रश्न ३) श्री अवधूतांचे उत्तर, २४ गुरूंचे वर्णन, गुरुरूपात स्वीकारण्यामागील भूमिका, स्वयंशिक्षणाची भारतीय भूमिका, शिक्षणाचे वास्तविक स्वरूप, शिक्षण आचार विचार परिवर्तनाचे साधन. ४) प्रथम गुरु भूमी - तिच्याकडून प्राप्त केलेले क्षमाशीलता इत्यादी गुण, ५) दुसरा गुरु वायू - प्राणवायू स्वरूप कार्य, प्रवाहितता, गुणसंलग्नता हीनत्व ६) तिसरा गुरु आकाश - व्यापकत्व, निर्लेप अधिष्ठानत्व. ७) चौथा गुरु जल - स्वभावगतशुद्धता, प्रवाहिपणा, तृप्ती देणे. ८) पाचवा गुरु अग्नी - तेजस्विता, सर्व स्वीकार, उर्ध्वगामित्व, निर्लेपता		
Unit II	घटक 2 9) सहावा गुरु चंद्र - वृद्धिक्षय हीनता, शीतलता प्रदानत्व १०) सातवा गुरु सूर्य - दानार्थ स्वीकार, सर्वत्र समानता. ११) आठवा गुरु कपोत - अतिस्नेहरहितता १२) नववा गुरु अजगर - प्राप्त ही पर्याप्त है । ईश्वरी शक्ती वरील विश्वास. १३) दहावा गुरु समुद्र - मर्यादाशीलता, सर्व स्वीकार, वृद्धीक्षयहीनता १४) मानवी जीवनातील पंच संवेदना. पंच ज्ञानेंद्रिय. पंच गुण. त्यांची आवश्यकता. मात्र आसक्तीचा त्याग. उपभोगातील संयमाची आवश्यकता. १५) पंधरावा गुरु पतंग - रूपासक्तीचा परिणाम.	8 Hr	8 Marks
Unit III	घटक 3 १६) रसहा भुंगा - अत्यावश्यक स्वीकार. संग्रह हीनता. सारग्रहण. विमुक्त संचार.	7 Hr	7 Marks

	१७) रसहा मधमाशी - संग्रहाची समस्या. उपभोगशून्य संग्रह विनाशाचे कारण. १८) तेरावा गुरु गजराज - स्पर्शासक्तीचा परिणाम १९) चवदावा गुरु मधुहा - मध गोळा करणारा. परोपजीवी. २०) पंधरावा गुरु हरिण - श्रवणासक्तीचा परिणाम २१) सोळावा गुरु मासोळी - रसनासक्तीचा परिणाम. २२) सतरावा गुरु - पिंगला वेश्या - अनासक्तीची अनिवार्यता २३) अठरावा गुरु - कुरर पक्षी - उपलब्धतेचा विरोध.		
Unit IV	घटक 4 २४) एकोणीसावा गुरु - बालक - प्रसन्नता, आपपरभावरहितता २५) विसावा गुरु - कुमारिका जीवनातील एकांताचे महत्व. २६) एकविसावा गुरु शरकार - एकाग्रतेचे महत्व. २७) बावीसावा गुरु - सर्प - एकांत, गृहासक्ती हीनतेचे माहात्म्य. २८) तेवीसावा गुरु - ऊर्णनाभी - आत्मानंदता, अलिप्त क्रीडा. २९) चोवीसावा गुरु भिंगोरी - चिंतनशीलतेचा परिणाम. आपणच आपल्या भवितव्याचे शिल्पकार. ३०) समारोपीय चिंतन. साकल्यात्मक अध्ययन. जीवन विकासनाची स्वयं शिक्षा पद्धती.	8 Hr	8 Marks
Text Books	1. श्री दत्तात्रेय यदुसंवाद - डॉ. स्वानंद गजानन पुंड , अविरत प्रकाशन, जळगांव		
Model Questions	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - एकूण गुण 50		
	प्रश्न 1 घटक 1 व 2 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 2 घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 3 घटक 1 ते 4 वर आधारित लघुत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	06 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन – घटकावर आधारित बहुपर्यायी 20 प्रश्नांची घटकचाचणी		20 गुण

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
New Education Policy-2020
Faculty - Humanities
(Three / Four Years **Bachelor's Degree Programme**)

संस्कृत अभ्यास मंडळ
Programme – B A (Sanskrit)
Syllabus- B A Part I –Sem II – level 4.5- -G/OE -B
Vertical- c
Course code: 659264

Generic / Open Elective Course -B Second Language/MIL - Sanskrit

Title- (Theory-4) अभ्यासपत्रिका 4

संस्कृत नीतिकथा (हितोपदेशः सुहृद्भेदप्रकरणम्)

Level	Semester	Course code	Course name	Credit	Teaching hours	Exam Duration	Max marks	Internal marks	Total
4.5	2	659264	संस्कृत नीतिकथा (हितोपदेशः सुहृद्भेदप्रकरणम्)	2	2	2 hr.	30	20	50

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व पटवून देणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे ज्ञान होईल. 3. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व आत्मसात करता येईल.

Unit	Content	Workload Allotted	Weightage of marks allotted
Unit I	१. कीलोत्पाटिवानर कथा २. चीत्कारिगर्दभ कथा	7 Hr	7 Marks
Unit II	३. दधिकर्णविडाल कथा ४. घण्टाकर्णकुट्टनी कथा	8 Hr	8 Marks

Unit III	५. स्वर्णरेखानापितादि कथा ६. गोपीजारद्वय कथा	7 Hr	7 Marks
Unit IV	७. काकी-कनकसूत्र-सर्प कथा ८. मदोन्मत्तसिंह-शशक कथा	8 Hr	8 Marks
Text Books	हितोपदेशः – चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी		
Model Questions	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - एकूण गुण 50		
	प्रश्न 1 घटक 1 व 2 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 2 घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 3 घटक 1 ते 4 वर आधारित लघुत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	06 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन – घटकावर आधारित बहुपर्यायी 20 प्रश्नांची घटकचाचणी		20 गुण

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
Faculty of Humanities
मानवविज्ञान विद्याशाखा
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार -(NEP)
Syllabus / अभ्यासक्रम
Three Years- Six Semesters Bachelor's Degree Programme
Degree of Bachelor of Arts
Sanskrit Language
Generic / Open Elective Course -A - Second Language/MIL - Sanskrit

B. A. Semester-III

1. Course code: 659265 (Theory-5) अभ्यासपत्रिका 5
संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशः विग्रहप्रकरणम्

B. A. Semester-IV

2. Course code: 659266 (Theory-6) अभ्यासपत्रिका 6
संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशः सन्धिप्रकरणम्

Effective from Academic year -2024-25

संस्कृत भाषा अभ्यास मंडळ

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Faculty -Humanities
(Three / Four Years **Bachelor's Degree Programme**)

संस्कृत अभ्यास मंडळ
Programme – B A (Sanskrit)
Syllabus- B A II Sem III -G/OE -B
Vertical-c

Generic / Open Elective Course- **B** - Second Language/MIL – Sanskrit
Course code: 659265

Title- (Theory-5) अभ्यासपत्रिका 5

संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशः विग्रहप्रकरणम्

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Course name	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
3	5.0	Generic / Open Elective Course- B - Second Language/MIL – Sanskrit	659265	संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशः विग्रहप्रकरणम्	2	2	2 hr.	30	एकूण गुण =50 30 गुण - लेखी व 20 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व पटवून देणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे ज्ञान होईल. 3. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व आत्मसात करता येईल.

Unit	Content	Workload Allotted	Weightage of marks allotted
------	---------	-------------------	-----------------------------

Unit I	पक्षिवानरकथा, व्याघ्रचर्मावृतगर्दभकथा	7 Hr	7 Marks
Unit II	गजशशककथा, हंसकाककथा	8 Hr	8 Marks
Unit III	काकवर्त्तककथा. नीलवर्णशृगालकथा	8 Hr	8 Marks
Unit IV	शूद्रकवीरवरकथा, निधिलुब्धनापितकथा	7 Hr	7 Marks
Text Books	1) हितोपदेशः - संपादक डॉ. स्वानंद पुंड, प्रसाद प्रकाशन, पुणे 2) हितोपदेशः – सं. रामेश्वर भट्ट. चौखम्भा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी		
Model Questions	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - एकूण गुण 50		
	प्रश्न 1 घटक 1 व 2 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 2 घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 3 घटक 1 ते 4 वर आधारित लघुत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	06 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन – घटकावर आधारित बहुपर्यायी 20 प्रश्नांची घटकचाचणी		20 गुण

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati
Faculty -Humanities
(Three / Four Years **Bachelor's Degree** Programme)

संस्कृत अभ्यास मंडळ
Programme – B A (Sanskrit)
Syllabus- B A Part II – Sem IV -G/OE -B
Vertical-c
Generic / Open Elective Course- **B** - Second Language/MIL – Sanskrit
Course code: 659266

Title- (Theory-6) अभ्यासपत्रिका 6

संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशः सन्धिप्रकरणम्

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Course name	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
IV	5.0	Generic / Open Elective Course- B - Second Language/MIL – Sanskrit	659266	संस्कृत नीतिकथा हितोपदेशः सन्धिप्रकरणम्	2	2	2 hr.	30	एकूण गुण =50 30 गुण - लेखी व 20 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	1) विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय करून देणे. 2) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे करून देणे. 3) विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख करून देणे. 4) विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व पटवून देणे.
Course Outcome अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	1. विद्यार्थ्यांना संस्कृतभाषेतील नीतिविषयक ग्रंथाचा परिचय होईल. 2. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमध्ये वर्णित विविध नीतिविषयांचे ज्ञान होईल. 3. विद्यार्थ्यांना नीतिकथांमधील तर्कशुद्ध व वास्तववादी विचारांची ओळख होईल. 4. विद्यार्थ्यांना नीतिसाहित्याचे महत्त्व आत्मसात करता येईल.

Unit	Content	Workload Allotted	Weightage of marks allotted
Unit I	हंसकूर्मकथा, अनागतविधातादिमत्स्यत्रयकथा	7 Hr	7 Marks
Unit II	बकनकुलकथा, मुनिमूषककथा	8 Hr	8 Marks
Unit III	बककर्कटकथा, ब्राह्मणसक्तुशरावकथा	8 Hr	8 Marks
Unit IV	ब्राह्मणच्छागधूर्तत्रयकथा, मन्दविषमण्डूककथा	7 Hr	7 Marks
Text Books	1. हितोपदेशः - संपादक डॉ. स्वानंद पुंड, प्रसाद प्रकाशन, पुणे 2. हितोपदेशः - सं. रामेश्वर भट्ट. चौखम्भा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी		
Model Questions	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप - एकूण गुण 50		
	प्रश्न 1 घटक 1 व 2 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 2 घटक 3 व 4 वर आधारित दीर्घोत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	12 गुण
	प्रश्न 3 घटक 1 ते 4 वर आधारित लघुत्तरी प्रश्न	2 पैकी 1	06 गुण
	अंतर्गत मूल्यमापन - घटकावर आधारित बहुपर्यायी 20 प्रश्नांची घटकचाचणी		20 गुण